

ძრისტეს მხედარი

სადა ხარ, ზურა, ჩვენს თეორიანო მხედარო, ნუთუ დაგკარგეთ? არა, კი არ დაგკარგეთ, გიპოვეთ... გიპოვეთ "ფეხა-დგმული ქრისტეს საყდარო". ეს შენ ხარ თეორი რაზე ამხედრებული წმიდა გიორგი, შუბით ხელში რომ თრგუნავს გველეშაპს. შენი შუბი - ეს შენი სიტყვა იყო, უფლის სიბრძნე, ყოველგვარი ბოროტების და-მარტუნველი და სამშობლოს მხსნელი...

დღესაც გვკირდება ეს შენი სიტყვა. გვითხარი რამე, რითიმე გვანუგეშე, და-აშოშმინე ჩვენი მშფოთვარე გულები, მა-ლამოდ მოეფინე ჩვენს დაჭრილ სულებს, შე-ნებური, ლფიური სიყვარული გვასწავლე, მოყვასისათვის ცხოვრება გვასწავლე, ღმე-რთი გვაპოვნინე, ზურა! შენა ხარ ჩვენი შუამავალი ღმერთთან, შენა ხარ ჩვენი სალოცავი ხატი, რამეთუ "სახელ გვექმენ სიტყვითა, ცხოვრებითა, სიყვარულითა, სულითა, სარწმუნოებითა, სიწმიდითა".

აგერ, ახალი წელიწადი მოვიდა, ცხე-ნის წელიწადი. თეორი ცხენი, თეორი რა-ში - ეს ხომ სიმბოლოა თავისუფალი სა-ქარაველოსი. ნუთუ ჩვენი წელიწადი მო-ვიდა და "ჩვენი თავი ჩვენვე უნდა გვე-ყუდნეს?"

მაშ, მოდი, ზურა, - ქრისტეს მხედა-რო, მოძებნე შენი თეორი რაში და გაგ-ვიძიებინო წინ, ერთად გადავევლო ჩვენს საქარაველოსს. ჩვენ ხომ სიღალღე და თა-ვისუფლება გვწყურია. მოდი და გვატარე წმიდა ილია მარათის გზაზე, განგვიმტ-კიცე ჩვენი ერთარსებობა - ერთიანი რწმენა, ენა და მამული და გვაპოვნინე ასე ნანატრი თავისუფლება. წმიდა, ძლე-ვაშემოსილი და საკვირველმოქმედი გიო-რგი იყოს ჩვენი მფარველი.

ბეტან ჩიხორლიშვილი

"და დაილოცა ნათელი თმოსილი"

თეორ ცხენზე ამხედრებული უღამავისი თეორი მხედარი მოუძღვება სამგლოვიარო პრეცედენსს კახეთის გზაზე. სრულიად კა-ხეთის სადროშო გამოსულა, შავ ღროშებს უბრის და მისთვის დამახასიათებელი უბ-რალოებით, მაგრამ დიდის გულით და ღრმად დასტირის თეორ ბედღურზე ამხედრებულ უმ-შვენიერეს მხედარს - კახთა სადროშოს გამირთა - ჭავჭავაძეთა ღირსეულ შთამომა-ვალს!

რა აღგვიკურია და უსაშველო უსამართ-ლბაა; ზურა, შენი სიკვდილი! ბუნების კანონზომიერებით შენ უნდა შეგებებოდი 1990 წელს, ცხენის წელს. ცხენი ხომ შენი უსაყვარლესი ცხოველია. ყვარელს კარგად ახსოვს ზაფხულში ცხენზე ამ-ხედრებული მშვენიერი ბავშვი, შემდეგ კი ჭაბუკი, რომელსაც ცხენდაცხენ შე-მოგვიღი პქონდა ყვარლის თითოეული გო-ჯი მიწა, მისი ტყე თუ ველ-მინდორი. ეს წინაპართა სისხლი ყოიდა, ზურა, შენში, შენი მშობლიური მიწის სიყვარული თუ

გემახლა ასე მალედა!.. ეს წელი ხომ შენი გამარჯვებების წელი უნდა ყოფი-ლიყო! ასეთი იყო სიკეთის, სამართლის ნება!

მაგრამ ბოროტმა იმარჯვა, შავმა ძალამ იმარჯვა, ზურა! ის, დადარაჯე-ბული, ხელავდა, თუ როგორ ნელ-ნელა ზკრებდა ძალას შენი ილიასეული ბრძო-ლის გზა, ხელავდა, თუ როგორ შლიდი ფრთებს, როგორც სამართლიანი, პუმანუ-რი და ინტელექტუალური რაინდი ეროვნუ-ლი მოძრაობისა. ამიტომ არ გაპატია მან, ამიტომ არ გაცადა. შენ, ასე ახა-ლგაზრდას, გასვეს სიცოცხლეშივე მწარე სამსალა წუთისოფლისა. თუ ღიღ ილიას უკვე მოხუცებულს მოუსწრაფეს სიცოცხლე პოლიტიკურმა მოწინააღმდეგეებმა, შენ ასე ახალგაზრდას. ვინ?! ვინ?! თუ შენი ღიღი წინაპარი თითქმის ბოლომდე გაიხარჯა მამულისათვის, შენ რატომ არ გაცალებს? აქნებ იმ ბრძენკაცმა საუკუ-ნით წინ გაიხელდა და განჭვრიტა შენი

ისტორიული მისია შენი სათაყვანებელი სამშობლოს წინაშე! მაგრამ...

დღეობული უბრალოებით აღსავსე პა-ტრონი ნიკო - მამაშენი ამბობს: "ასე არჩია ზურამ, თვითონ ინება ამ მწარე წუთისოფელს გაყრა. იქნებ ახლა მარცხ-მოგვს ჩემი ხალხი გონსო! აქნებ ახლა მარცხ დანახოსო კაცი მართალი და გზა სამართლიანი!" რა მძიმე მოსასმენია ყოფილივე ეს გამწარებული მშობლისაგან. ნუთუ მართლა ასეთი ბრწყინი და უსამა-რღონი ვართ ქარაველნი? ნუთუ მხოლოდ იმისთვის არის საჭირო ასეთი ღიღი მსხვერპლი, რომ განგვიწალოს გონება სამართლიანობამ? თუშეა განგვიწაოდა კი?..

როდემდე უნდა ვუკრად ტაში განდიღე-ბის მანიით შეპყრობილ? როდემდე ვერ უნდა ვხედავდეთ ჩვენს გვერდით ვერმე-რიტ მამულიშვილებს?..

ახალი წლის პირველ დღესვე მოვეა-ხელნი შენს წმინდა საფლავს, ზურა!

რა საოცარი შუქით ბრწყინავდა, რა თბი-ლი და ღამაზი შემოგვეგება ჭავჭავაძეთა საგვარეულო ეკლესია! ეს შენი ნათელი სული შემოგვეგება! ასეთი საოცარი სუ-ლის აღზევება იგრძნო თურმე შენმა ხა-ლმა სიონშიც, როდესაც შენ გემშვილო-ბებოდა! არასდროს თურმე ასე ახლს არ უგრძნიათ ღმერთი! ეს შენ დაუახლოვე შენი ერი ღმერთს შენი ჭეშმარიტად ქრ-სტიანული, ნათელი სულის ძალით, ზურა!

და მწამს, გადაუქროლა ახალი წლის ღამის ყვარლის მთებს თეორ ბედღურზე ამხედრებულმა უღამავისმა მხედარმა და დალოცა ქვეყანა თვისი. ღმერთო, უსმინე ზურაბ ჭავჭავაძის ნათელ სულს! გამაოდ-ვიძე ქარაველი ხალხი! მოაბრუნე სიკე-თისაკენ! დაანახე მას ერთადერთი ჭეშ-მარიტი ილიასეული ბრძენი გზა, მიზა-ვალი ქრისტიანული, თავისუფალი, განათ-ლებული, ბელნიერი საქარაველსაკენ!

ღმერთო, უთოცხლე მამული ზურაბ ჭავ-ჭავაძეს!

იზა სიფრაშვილი

საქართველოსთვის და აღდგომის

"სად ზვიგნი მტკვრის და არაგვის და საქართველოს ამბავებსა ერთმანეთს ეგებებიან, ოხვრითა ეუბნებიან."

ივერიის ხსნის მისიით მოვლენილი, მზიდველი სათუთი და საპატიო ტვირთისა, რომელსაც ერისა და სამშობლოს სამსახური ჰქვია, ერის სამრევლო ჰქვია. სწორედ ამ უმძიმეს ვაღს იხილენ სახელგანთი ერისკაცები - მერაბ კოსტავა და ზურაბ ჭავჭავაძე. ზურაბისთანა და მერაბისთანა ადამიანები ალა-მაზებენ, ამწვენიერებენ ჩვენს ცხოვრებას. ისინი სწორედ იქ ღებოდნენ, სადაც ერს უჭირდა, ერის ტვირთი ტკოდა, ერის წყლული წყლულად აჩნდა. როდესაც სა-ჯარო სიტყვით გამოდიოდნენ, ფიქრობდნენ არა მარტო იმაზე, თუ როგორ ესმოდა ესა თუ ის მოვლენა ქართველ კაცს, არამედ იმაზეც, თუ როგორ მიიღებდა და გაიგებდა იგი მათ სიტყვას. და, ქართველი კაცი იღებდა, იგებდა და იგებდა მათს გზიან, გზიან სიტყვას.

მერაბისა და ზურაბის შთაგონებული სახეები ცოცხალ, მარადიულ მოგონებად დარჩებიან ჩვენს მეხსიერებაში. ისლა დაგვრჩენია, ვილკოთ მათთვის, შეგავედროთ ღმერთს მათი სულები. საქართველოს არაფერი გაუჭირდება, თუ ჩვენ გავაგრძელებთ მათს იდეებს. მივალწევთ ნათელ მზასს, თუ ზურაბისა და მერაბის გზას გავყვებით. მოვუწოდებ მთელ ქართველ ერს, მათ, ვინაც თვისი ბედი ერთგულ მოძრაობას დაუკავშირა, იყვნენ უმჯობესად, მტონიონ ჩვეული სპორტში, სიღინჯი, რაც ჩვენს წინაპრებს ძნელდებოდათ ჟამს სრვევით, ხშირად ხმაზე მეტად რომ იცავდა საქართველოს. რათა მოძებნოს ის საჭირო გზა, რომელიც ერისთვის სარგებელი იქნება და რომელიც ტამართან მიგვიყვანს.

ეთერ ლუარსაბიშვილი

აღრიანად დაავალი საქართველოს

არ გვჯეროდა, არაგვის არ გვჯეროდა, თუ ასეთი სიმწრით მოსხურებული დიდა გათენდებოდა. იმდენად ძლიერი იყო სურვილი შენი გადარჩენისა, თავს ვაჯერებდით, ზურაბი გადარჩაო. თბილისიდან ყვარელში დაბრუნებულს რამდენჯერმე მათქმევინე ასეთი ტიპილი ტყუილი. ახლა უკვე აღარავინ დამიჯერებს შენი კარგად ყოფნის ამბავს.

მამაშენი მეცოდება, ზურაბ!.. ისტორიის მატრიანემ კიდეც ერთი ტიპილით სავსე წელიწადი ჩაიკრა გულში. საოცრად მეჩქარება ამ თვის ბოლო დღის მოახლოება. დავიდალე ამდენი უბედურებისაგან. ვაი, რომ არც შენ დაგინდო ბედისწერამ და აღრიანად დაავალი ისედაც ტიპილადქვეულ საქართველოს. ყვარელი იყავი და მემამაცობილი. შენც გიყვარდით, ძალიან გიყვარდით. მახსოვს, ბავშვობაში როგორც კი დროს მოხედავდით, ჩვენსკენ მოდიოდით. გლებთან ყოფნა და ცხენზე ჯირითი ყვებოდით ბერიჩია.

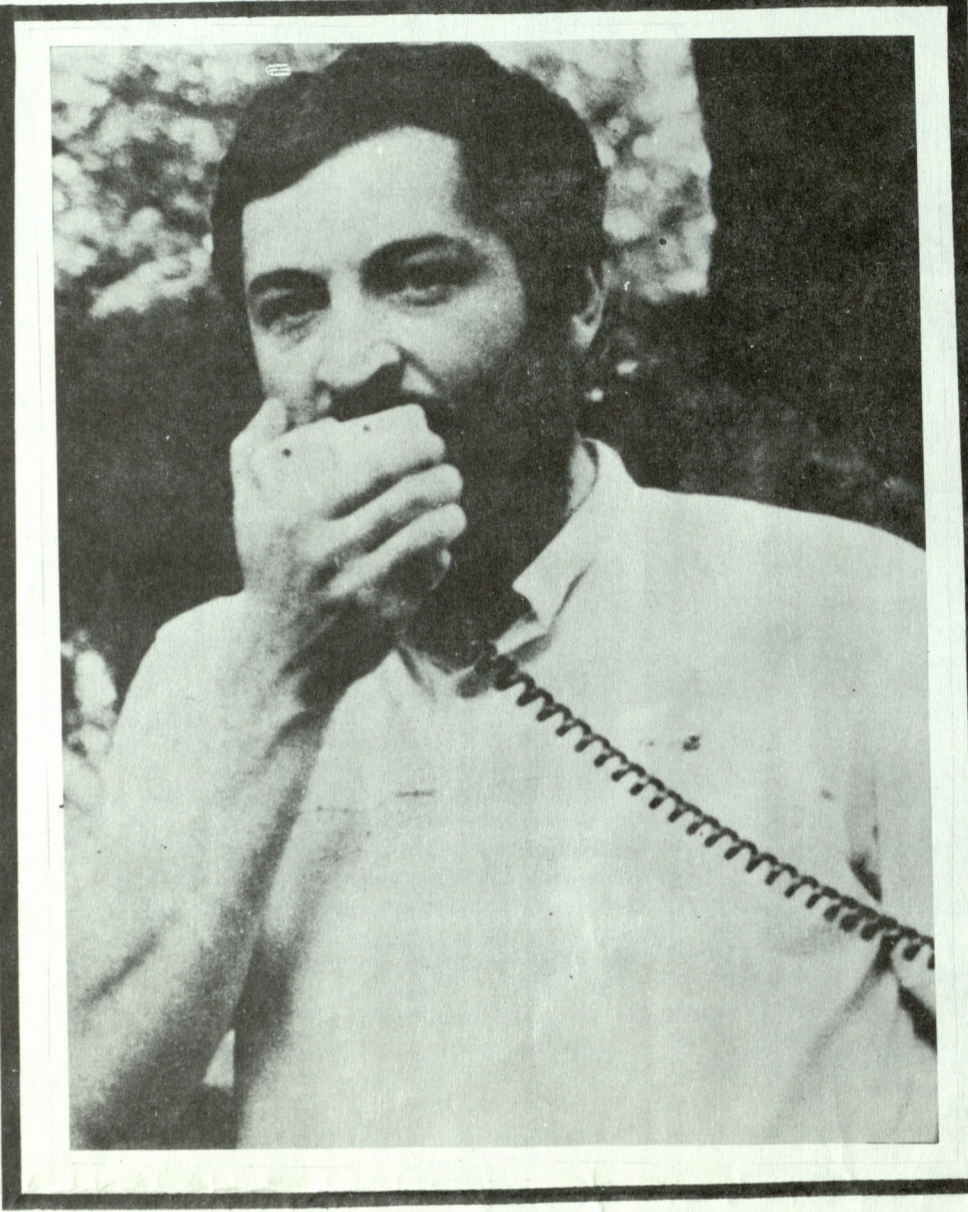
ბოლო წლებში უფრო ხშირად ჩამოგვაკიდებავდი ხოლმე. ერის ბედი გტკიოდა და სურვილი წმინდა ილია მარაღის მიწა-წყლის ხალხის შენს გვერდით ყოფნისა უსაზღვროდ

დიდი იყო. ჯერ კიდევ მაშინ, როცა საქართველოში ეროვნული მოძრაობა ასე გაძლიერდებოდა, ყვარელში, ილიას ბაღში შენი უშუალო ხელმძღვანელობით შეიქმნა ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება. ძალიან გიხაროდა, ბიჭვები რომ ამოგიღებენ მხარში, მაგრამ ვაი, რომ უღრთოდ მოგივიდა დალატი, თუმცა ეს შენი დალატი კი არა, ბედისწერის დალატი იყო.

სამწუხაროა, მაგრამ არ შემიძლია სიმწრით და სირცხვილით არ გავიხსენო ბოლო ჩამოსვლა ყვარელში. ვიცო, ის დღე ყველაზე მტკივნეული იყო შენს ცხოვრებაში. საბედნიეროდ, იმ დღესაც გაიმარჯვა სიყვითემ ბოროტებაზე, ჭკუამ უბურებდაზე, მაგრამ ენით დაკოლიდის იგავ-არაკისა არ იყოს, გატეხილი გულის გამართლება ყველაზე ძნელი ყოფილა ადამიანებისათვის. ამ გატეხილ გულს კი არაგვის აგრძნობინებდი, მიტევების დიდი უნარი გქონდა და იმიტომ.

ამბობენ, ადამიანის სიკვდილი სხვა ადამიანისათვის სულის განწმენდის ყველაზე კარგი საშუალებააო. იქნებ ღმერთს შენი სიკვდილიც ამისთვის სჭირდებოდა, ზურაბ!

თამარ მოლაშვილი

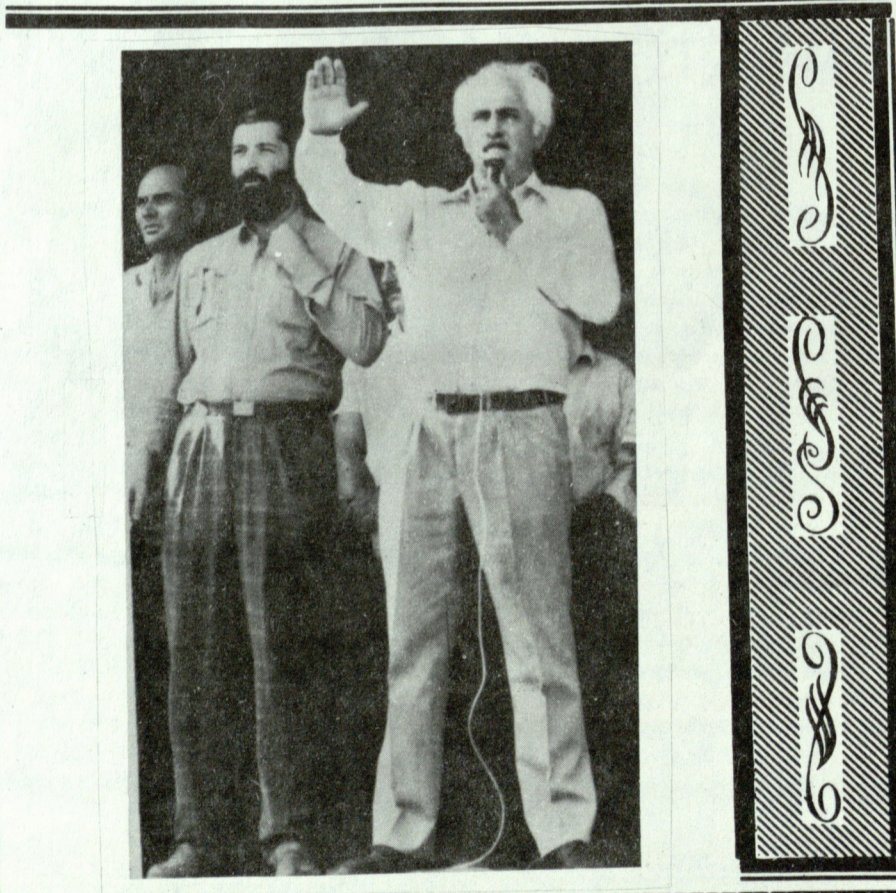

"მას, ვისაც დახატული გზე არ ათხოვდა"

ზამთარია, გრძელი და ყინვიანი ზამთარია საქართველოში. პირველი ყინვა აბრ-ილმა მოგვიტანა და მას მერე დათბობას აღარ ამირებს თითქოს. სამდენი ღამეა სიცოცხლე წავგარბევა ავადასახსენებელმა გასულმა წელმა, სამდენი სისხლი და ცრემლი დაგვადინა და აი კიდევ... მე-ხიგით დაგვატყდა თავს შენი სიკვდილი! როგორ გყვარებია მერაბ კოსტავა ძმაო, ზურაბ! ცხოვრებაში გვერდიდან არ მოსცილებიხარ და არც იმ ქვეყნად გაიმეტე მარტო დასარჩენად, მაგრამ ვაი, რომ დღეს ისე სჭირდები ქვეყანას, როგორც არასოდეს, გიხმობს ცრემლიანი საქარ-ველო, ოხრავს სევდიანი ყვარელი! ვეგვივარ ნათლიმცემლის ეკლესიაში და შენს სურათს შეგცქერი. ასეთი არასოდეს დამინახიხარ, ჩემს მეხსიერებას წვეროსანი ზურაბი ახსოვს, აქ კი... წმინდა გიორგივით თუარ ცხენზე ამხედ-რებულხარ და ცეცხლი გინთია თვალებში, სამშობლოს სიყვარულის ცეცხლი. ამ ერთ სურათში მთელი შენი ცხოვრების დანახ-ვა შეიძლება, ყოველი ილემენტი მასში სიმბოლურია და ამასთან დიასახსივარი.

ბაღია შენი სიკვდილი, რადგან ბევ-რი აღარ შემოარჩა ქვეყანას შენისთანა შვილი. შენ ის კაცი იყავ, რომელიც ჩაძინე-ბული საქართველოს მაჯისცემის უბედ-ღი ყურს შემოთავებუდი, ძილში რომ არ წამხდარყო, შენ ის კაცი იყავ, დახა-ტული მზე რომ არ გათბობდა და მარაღი მზის საძიებლად რკინის ქაღამანი ჩაი-ცვი, ბევრი ტანჯვა გამიოარე, მაგრამ არ გაბტყდარხარ, შენ ის კაცი იყავ, კისაც დამსახურებულად უნდა ეზეიმა საქართველოს გაზაფხული. ჯერ კიდევ თვალებზე დავახიჯებს ქვეყნად სიმარაღის ქალმერთი თემიდა, მაგრამ დარდი ნუ გექნება ზურაბ, სა-ქართველო ახალი დილისათვის ემზადება, დიდი სინათლისთვის ემზადება! ყვარელშიაც იხარეს ნერგებმა, პირ-დაპირ ყინულები ამოამტვრიეს და ისე ამოიზარდნენ, გულში წმინდა კელაპტარი-ვით ერთი მიზანი უნთიათ; შენი დაწ-ყებული საქმე გააგრძელონ და საფლავში ჩამოგვახონ, მოგახარონ საქართველოს თავისუფლება!

ლია გიგიტაშვილი

ისინი თავს წათვლევის ნებას აღარ მისცემენ. დალამდა. შუალამე. მიჩუმდა და ყოველი ბგერა... ხმა, გაისმა ხმა, რომელიც შე-

მოგგვარეთ, ზურაბ ბატონო!.. შედეგ! ნინიკა! ერთურთს გადასცვილი საში ვაჟ-კაცი. წავიდეთ. დროა. გველოდებიან. ნესტობეღებრილი სამი ბედური მოსწყდა აღ-

ალეკო ცუკილაშვილი

გზა ჭეშმარიტი ბიზნისაკენ

გზადას მშენებელს ყველაფერისათვის! გზადას შენ, ღმერთო ჩვენი, რამდენიმე დღისადაე, გავიზარდე და ვიშასხურე წიმი-

ბოლო ჯგერზე გაკრული ქრისტი სიკვობ-ლის ბოლო წყობებში, ღვთაებრივი სი-ყვარულით გაბრწყინებული შესახვედა

სა, არამდე ზედა სასანთელსა დაღვიან, რათა ენათბოლეს ყოველთა, მეც მიინდა ვიყო "ნათელი სოფლისა", ჩემი ხალხის,

ღესიური ცხოვრების გარეშე, მარტოღონ საკუთარ თავში ჩაკეტილი სარწმუნოებით ვერ მივალ ღმერთის მიერ აღქმულ სა-

ბატონო ჩვენი, რამდენიმე დღისადაე, გავიზარდე და ვიშასხურე წიმი-ნდა ილია მარაღის სამშობლოში - "საქარ-დველოს ბეთლემში".

გზადას მშენებელს ყველაფერისათვის! გზადას შენ, ღმერთო ჩვენი, რამდენიმე დღისადაე, გავიზარდე და ვიშასხურე წიმი-ნდა ილია მარაღის სამშობლოში - "საქარ-

რედაქტორია: ალექო ცუკილაშვილი. სარედაქციო კოლეგია: ილო ბეროშვილი, იზა სიდორაშვილი, ლია გიგიტაშვილი, მალხაზ ქანდაურიშვილი.